

ЗАУВАЖЕННЯ І ПРОПОЗИЦІЇ

до проєкту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про критичну інфраструктуру» щодо імплементації положень Директиви (ЄС) 2022/2557 Європейського парламенту та Ради від 14 грудня 2022 року про стійкість критично важливих об'єктів і скасування Директиви Ради 2008/114/ЄС» (реєстр. № 12208 від 14.11.2024), поданий народним депутатом України Федієнком О. П. та іншими народними депутатами України

1. Директивою не передбачено обов'язкової умови для операторів критичної інфраструктури мати об'єкти критичної інфраструктури з метою виконання життєво важливих функцій та/або надання життєво важливих послуг.

У зв'язку з цим пропонуємо у пункті 1 частини першої статті 1 законопроекту слова «, відновлюваність і цілісність об'єктів критичної інфраструктури» виключити.

2. Відповідно до пункту 6 частини першої статті 1 законопроекту єдиний контактний пункт – це уповноважений орган у сфері стійкості критичної інфраструктури України, компетентні органи держав-членів Європейського Союзу, призначені відповідно до Директиви (ЄС) 2022/2557 Європейського парламенту та Ради від 14 грудня 2022 року про стійкість критично важливих об'єктів і скасування Директиви Ради 2008/114/ЄС для здійснення функції зв'язку з метою забезпечення транскордонного співробітництва у сфері стійкості критичної інфраструктури з єдиними контактними пунктами інших держав-членів та Групою стійкості.

Разом з тим, частиною першою статті 21 законопроекту передбачено, що Єдиний контактний комунікаційний центр створюється у складі уповноваженого органу у сфері стійкості критичної інфраструктури України з метою накопичення, проведення аналізу даних про інциденти, координації заходів із реагування у сфері критичної інфраструктури України та здійснення міжнародного співробітництва у сфері обміну інформацією про інциденти у сфері критичної інфраструктури України.

Враховуючи зазначену неузгодженість вказаного терміну та статті 21 законопроекту, пропонуємо пункт 6 частини першої статті 1 законопроекту викласти в такій редакції:

«єдиний контактний комунікаційний центр – утворений у складі уповноваженого органу у сфері стійкості критичної інфраструктури України комунікаційний центр з метою забезпечення міжнародного співробітництва та обміну інформацією щодо інцидентів у сфері стійкості критичної інфраструктури».

3. Директивою не передбачено механізму ідентифікації об'єктів критичної інфраструктури, а лише зазначається щодо критичної інфраструктури оператора критичної інфраструктури.

Так, пропонуємо у пункті 19 частини першої статті 1 законопроекту після слів «мережі чи системи, які» доповнити словами «належать оператору критичної інфраструктури та».

4. Статтею 7 законопроекту визначається механізм ідентифікації операторів критичної інфраструктури в якому відсутні уточнення щодо ідентифікації оператора критичної інфраструктури європейського значення.

Крім цього слід зазначити, що відповідно до Директиви ідентифікація операторів критичної інфраструктури здійснюється за такими критеріями:

суб'єкт господарювання надає одну або більше основних послуг;

суб'єкт господарювання здійснює діяльність і його критична інфраструктура розташована на території цієї держави;

інцидент міг би мати значні руйнівні наслідки на надання суб'єктом господарювання однієї чи кількох основних послуг або на надання інших основних послуг у секторах, які залежать від тих чи інших основних послуг.

Водночас Директивою також встановлюються характеристики значущості руйнівних наслідків.

З огляду на зазначене, пропонуємо:

у пункті 22 частини першої статті 1 законопроекту після слів «ідентифікований як оператор критичної інфраструктури» слова «особливого європейського значення» виключити;

пункт 1 частини другої статті 4 законопроекту викласти в такій редакції:

«визначення переліку життєво важливих функцій та/або послуг, необхідних для здійснення ідентифікації операторів критичної інфраструктури;»;

частину другу статті 7 законопроекту викласти в такій редакції:

«До критеріїв, які враховуються при ідентифікації операторів критичної інфраструктури належать:

1) реалізація однієї або більше життєво важливих функцій та/або надання однієї або більше життєво послуг суб'єктом владних повноважень або суб'єктом господарювання;

2) суб'єктом владних повноважень або суб'єктом господарювання здійснюється діяльність і його критична інфраструктура знаходиться на території України;

3) інцидент міг би мати значні руйнівні наслідки на здійснення суб'єктом владних повноважень або суб'єктом господарювання життєво важливих функцій та/або надання однієї або більше життєво важливих послуг, або на надання інших життєво важливих функцій та/або послуг у секторах, які залежать від тих чи інших життєво важливих функцій та/або послуг.

При визначенні значущості руйнівних наслідків враховується:

кількість користувачів, які покладаються на життєво важливі функції та/або послуги, що надаються відповідним суб'єктом владних повноважень або суб'єктом господарювання;

ступінь, до якого інші оператори критичної інфраструктури в тому ж, або іншому секторі критичної інфраструктури залежать від безперервного надання функцій та/або послуг відповідним суб'єктом владних повноважень або суб'єктом господарювання, а також вплив, який інцидент в одному секторі критичної інфраструктури може справляти на інші сектори критичної

інфраструктури, та внаслідок цього призводити до масштабування руйнівних наслідків інциденту;

вплив, який інциденти можуть мати з точки зору ступеня та тривалості, на економічну та суспільну діяльність, навколишнє середовище, громадську безпеку та безпеку або здоров'я населення;

ринкова частка оператора критичної інфраструктури на ринку відповідної життєво важливої послуги або послуг;

географічна територія, яка може постраждати від інциденту, включаючи будь-який транскордонний вплив, беручи до уваги вразливість, пов'язану зі ступенем ізоляції певних типів географічних територій;

важливість оператора критичної інфраструктури у підтримці необхідного рівня життєво важливих функцій та/або послуг, беручи до уваги наявність альтернативних засобів для виконання та/або надання таких функцій та/або послуг;

тривалість ліквідації наслідків інциденту до повного відновлення виконання життєво важливих функцій та надання життєво важливих послуг.».

5. Пунктом 24 частини першої статті 1 законопроекту передбачено, що орган ідентифікації – секторальний орган, Національний банк України, Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку, Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах електронних комунікацій, радіочастотного спектра та надання послуг поштового зв'язку.

Разом з тим відповідно до частини шостої статті 7 законопроекту у висновку про ідентифікацію секторальний орган вказує про наявність ознак для віднесення суб'єкта господарювання до операторів критичної інфраструктури особливого європейського значення, із зазначенням переліку усіх держав, в яких оператор критичної інфраструктури надає життєво важливі послуги та переліку таких послуг.

Так, пропонуємо у частині шостій статті 7 законопроекту слова «секторальний орган» замінити словами «орган ідентифікації».

6. Частиною п'ятою статті 8 законопроекту запропоновано, що в цілях застосування цього Закону оператори критичної інфраструктури, основним видом діяльності яких є надання послуг, виконання робіт, виробництво та постачання товарів на замовлення суб'єктів владних повноважень, які забезпечують виконання життєво важливих функцій та/або надання життєво важливих послуг у секторах, визначених пунктами 12 – 14 частини четвертої цієї статті, вважаються операторами критичної інфраструктури того сектору, для якого вони здійснюють надання послуг, виконання робіт, виробництво та постачання товарів.

Однак, оператором критичної інфраструктури може виконуватися більше однієї життєво важливої функцій та/або надаватися більше однієї життєво важливої послуги.

Враховуючи зазначене, пропонуємо частину п'яту статті 8 законопроекту виключити.

7. Частиною п'ятою статті 9 законопроекту передбачено, що Порядок створення, функціонування, ведення Реєстру операторів критичної інфраструктури, обробки інформації в Реєстрі та доступу до нього користувачів затверджується Кабінетом Міністрів України.

В той же час, частини шоста – восьма, десята статті 9 та статті 10 – 12 законопроекту містять положення, які деталізують порядок функціонування та ведення Реєстру операторів критичної інфраструктури, що вбачається недоцільним.

Так, пропонуємо частини шосту – восьму та десяту статті 9, а також статті 10 – 12 законопроекту виключити.

8. Частиною першою статті 20 законопроекту запропоновано, що уповноважений орган у сфері стійкості критичної інфраструктури України здійснює, зокрема функціональне управління національною системою захисту критичної інфраструктури.

Разом з тим, відповідно до частини третьої статті 20 законопроекту уповноважений орган у сфері стійкості критичної інфраструктури України з питань, що належать до його компетенції, у порядку, визначеному цим Законом, приймає нормативно-правові та інші акти, передбачені частиною четвертою цієї статті, а також має право надавати роз'яснення, рекомендації, у тому числі методичні рекомендації.

Частиною четвертою статті 20 законопроекту визначено, що до актів уповноваженого органу у сфері стійкості критичної інфраструктури України належать акти обов'язково характеру, зокрема акти загальної дії – накази.

Так, пропонуємо частину другу статті 19 законопроекту викласти в новій редакції такого змісту:

«2. Рішення про оголошення режимів функціонування критичної інфраструктури приймається уповноваженим органом у сфері стійкості критичної інфраструктури України з урахуванням інформації, наданої суб'єктами національної системи стійкості критичної інфраструктури відповідно до Порядку взаємодії, що затверджується Кабінетом Міністрів України.»

9. Пунктом 10 частини другої статті 20 законопроекту запропоновано, що уповноважений орган у сфері стійкості критичної інфраструктури України надає пропозиції Кабінету Міністрів України зокрема щодо Національної стратегії стійкості.

Водночас частиною другою статті 27 законопроекту визначено норму, що проєкт Національної стратегії стійкості розробляється уповноваженим органом у сфері стійкості критичної інфраструктури України та погоджується з Кабінетом Міністрів України.

Так, пропонуємо абзац другий пункту 10 частини другої статті 20 законопроекту виключити.

Разом з тим, пропонуємо в частині другій статті 27 законопроекту слово «погоджується» замінити словом «затверджується» з метою приведення у відповідність до вимог чинного законодавства України.

10. Відповідно до пункту 34 частини першої статті 1 законопроекту секторальний орган у сфері стійкості критичної інфраструктури – державний орган, визначений законодавством відповідальним за забезпечення формування та реалізації державної політики у сфері стійкості критичної інфраструктури в окремому секторі критичної інфраструктури.

Разом з тим, пунктом 37 частини першої статті 1 законопроекту передбачено, що функціональний орган у сфері стійкості критичної інфраструктури – державний орган, визначений відповідальним за функціонування окремих державних систем захисту та реагування.

Водночас підпунктом г) пункту 8 частини першої статті 24 законопроекту запропоновано, що секторальні органи здійснюють участь у встановленому законодавством порядку в реагуванні на кризові ситуації, пов'язані з безпекою та стійкістю операторів критичної інфраструктури, а також у створенні умов для належного виконання правоохоронними, розвідувальними та контррозвідувальними органами своїх завдань щодо безпеки критичної інфраструктури.

Так, з метою узгодження норм законопроекту пропонуємо підпункт г) пункту 8 частини першої статті 24 виключити.
